

gift til Staten, havde frigivet til Fremstilling af Drikkespiritus. Man ser altsaa, at Forudsætningen om Umuligheden af en Overproduktion af teknisk Sprit ikke slog til, og denne Frigivelse af teknisk Sprit til Fremstilling af Drikkespiritus fandt Sted gentagne Gange i stedse stigende Omfang og med en stærk og stedse stigende Afgift af det Kvantum, der blev frigivet. Nu er det oplyst, at allerede i Marts 1918 indgik den højtærede Indenrigsminister en Overenskomst med to Sprit-Aktieselskaber, nemlig "De Forenede Spritfabrikker" og Fabrikken "Fortuna", ifølge hvilken disse to Aktieselskaber overtog de 2 Gærfabrikker i Vejle og Odense og tillige 12 af de i Drift værende Spritfabrikker til Nedlæggelse paa Vilkaar, som Indenrigsministeren var blevet enig med dem om. De overtog Fabrikkerne til en Sum af 7 470 000 Kr.; men endvidere maatte de til de afskedigede Arbejdere udrede en Sum een Gang for alle af 450 000 Kr. Det er altsaa ret betydelige Summer, som disse to Aktieselskaber maa ud med for at faa de 2 Gærfabrikker og de 12 Spritfabrikker nedlagt. Men denne Overenskomst, som Indenrigsministeren har truffet med de to Fabrikker, har en vis økonomisk Betydning for Statskassen. Den gaar nemlig, efter hvad der er oplyst, ud paa, at de 2 Spritfabrikker skal have et meget begrænset Udbytte af Aktiekapitalen; det Overskud, som Virksomheden giver ud over det begrænsede Udbytte af Aktiekapitalen, skal gaa til Afdrag paa den Gæld, de har paataget sig ved Overtagelsen af de omtalte Fabrikker, og naar denne Gæld er afdraget, skal hele den Sum, som disse Fabrikker faar i Form af Overskud udover det begrænsede Udbytte af Aktiekapitalen, indbetales i Statskassen.

Det er de Oplysninger, der foreligger angaaende disse Forhold, og det er, synes jeg, af Interesse for Offentligheden at faa Klarhed over, hvilke Grunde der har bevæget den højtærede Indenrigsminister til at træffe en saadan Overenskomst. Efter det, der er oplyst, kan det se ud, som om Hovedformaalet er at skaffe Penge i Statskassen, jeg siger ikke, det er det, men det kan se saadan ud. Man kan ikke se, at den Overenskomst, Ministeren her har truffet, er sket med Ædruelighedshensyn for Øje. Det er disse Betragtninger, som let kommer frem, naar man ikke faar en nærmere Forklaring. Jeg har ført Sagen frem, fordi jeg antager, at den højtærede Indenrigsminister vil sætte Pris paa at faa Lejlighed til at klare disse Forhold overfor Offentligheden.

Helga Larsen: Paa Hjælpekassernes Delegeretmøde i Sommer blev der vedtaget en Henstilling til Regeringen om, at Loven om Understøttelse til Børn af Enker maatte blive ændret derhen, at den ogsaa kom til at omfatte Børn af Enkemænd, og jeg skal tillade mig at henstille til den højtærede Indenrigsminister at tage Hensyn til dette Ønske. Naar en Mand mister sin Hustru, er det lige saa vanskeligt for ham at være ene med sine smaa Børn, som det er for en Kvinde, der mister sin Mand. Jeg har set mange Arbejderhjem, som, naar Hustruen er gaaet bort, er blevet fuldstændig opløst, fordi Manden ikke havde Raad til at holde en Husbestyrerinde til at passe sit Hjem og sine Børn. Det maa være Samfundets Pligt at træde hjælpende til, saa at saadanne Hjem kan blive bevaret i Stedet for, at Børnene bliver sprædt rundt omkring — og hvor ofte sker det ikke, at smaa Børn først kommer i daarlige Hjem og derfor maa flakke om fra Pleje til Pleje.

Endvidere vil jeg gerne gøre opmærksom paa, at Trangsgrensen for Retten til Understøttelse for Enker er alt for lav. I den nugældende Lov er den paa en Indtægt af paa Landet 600 Kr., i Købstæderne 700 og i København 800 Kr., plus 100 Kr. pr. Barn. I de senere Aar er Lønningerne overalt steget saaledes, at disse Tal ikke passer mere. Som Loven virker nu, er det kun bedrestillede Arbejds- og Middelstandsfolk, som kan nyde godt af den. Hvis f. Eks. en Kvinde, som er saa heldig at have en Mand, der kan forsørge hende og deres Børn, bliver Enke, saa søger hun Enkebørnsunderstøttelse, og hun faar den bevilget, fordi hun intet Erhverv har fundet sig. Er først Understøttelsen bevilget, kan hun paatage sig hvilket som helst vellønnet Arbejde, uden at Understøttelsen bliver frataget hende. Men er det en fattig Kvinde, som har maattet gaa ud og arbejde for at holde et fælles Hjem sammen under Mandens Sygdom, der bliver Enke, kan hun ikke faa Understøttelse, fordi hendes Fortjeneste som Regel er mere end 800 Kr. plus 100 Kr. pr. Barn. Jeg har i min Virksomhed i Københavns Kommune haft rig Lejlighed til at se Eksempler derpaa, og det har tidt gjort mig ondt, at man har skullet give saadanne fattige Arbejderkvinder Afslag. Mange Enker, som i Aarevis har arbejdet, slidt og slæbt for deres lille Hjem, fordi der var en tuberkuløs Mand, er kommet til mig og har grædende fortalt mig, at de har faaet Afslag paa deres Ansøgning. Det er umuligt for disse Kvinder at forstaa, at medens de Enker, som har faaet Under-